

Puheenjohtaja Sirkka-Liisa Anttila, Naisjärjestöjen Keskusliitto

Hyvät juhlavieraat,

Olemme tänään kokoontuneet juhlistamaan sunnuntaina vietettävää kansainvälistä naistenpäivää jo perinteikkääksi muodostuneeseen tapaan tänne Helsingin yliopistolle.

Kansainvälisen naistenpäivän viettäminen täällä Suomessa ja globaalisti on muistutus meille kaikille naisten oikeuksien ja tasa-arvon vaalimisen tärkeästä merkityksestä. Voimme olla iloisia ja ylpeitä kaikesta jo saavutetuista oikeuksista. Meidän tulee rohkeasti nostaa esiin olemassa olevat epäkohdat, hakea niihin ratkaisut ja siten viedä tasa-arvoa eteenpäin. Tähän meille erinomaisena esikuvana toimii päivän juhlahenkilö, YK:n apulaispääsihteeri, asianajaja, ministeri **Helvi Sipilä**, yhtä aikaa globaali ja kansallinen vaikuttaja ja tasa-arvon uranuurtaja. Olemme hyvin ylpeitä siitä, että Helvi Sipilä on myös toiminut kahteen otteeseen, vuosina 1967 - 72 ja 1982 - 84, Naisjärjestöjen Keskusliiton puheenjohtajana.

Tänä vuonna naisten oikeuksien ja tasa-arvon teemat ovat erityisen ajankohtaisia, kun vietämme Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman 20-vuotisjuhlaa. YK seuraa jäsenmaidensa hyväksymien ohjelmien ja päätösten toimeenpanoa 5-vuotiskausittaisella arvioinnilla. Virallisesta Pekingin toimintaohjelman arvioinnista ja maaraporteista vastaa valtioneuvosto. Luonteeltaan epävirallisia rinnakkaisraportteja koordinoi Naisjärjestöjen Keskusliitto. **Sanoista tekoihin, Peking+20 –rinnakkaisraportin** suunnitteluun ja kirjoittamiseen tänä talvena osallistui kanssamme 18 järjestöä. Raportti julkistettiin viikko sitten yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön, ulkoministeriön, Naisjärjestöjen Keskusliiton, NYTKIS ry:n ja YK-liiton kanssa järjestetyssä hyvin onnistuneessa seminaarissa. Erityisesti halusimme nostaa raportissa esiin vähemmistöryhmiin kuuluvien naisten tasa-arvoa, naisten köyhyyden seurauksia ja tyttöjen ongelmia. Raportin tulosten perusteella on valitettavasti todettava, että kehitys tasa-arvon edistämiseksi ei ole Suomessakaan ollut aina johdonmukaista. Monissa asioissa on viime vuosina menty jopa taaksepäin. Tämän kehityksen suuntaa on muutettava.

Naisjärjestöjen Keskusliitto valmisteli ja päätti yhdessä 57 jäsenjärjestönsä kanssa **hallitusohjelmatavoitteet tulevalle neljälle vuodelle** ja julkisti ne tammikuussa puolueiden ja eduskuntaryhmien johdolle. Pidämme välttämättömänä, että tuleva hallitus ottaa tasa-arvon edistämisen osaksi hallitusohjelmaansa ja laatii erillisen kansallisen tasa-arvo-ohjelman Pekingin toimintaohjelman tavoitteiden mukaisesti. Jäsenjärjestömme pitivät keskeisimpinä seuraavia osa-alueita: **tasa-arvoinen työ ja perhe-elämä, tasa-arvoinen kasvatus ja koulutus,**

tyttöjen ja naisten hyvinvointi ja terveys, naisiin kohdistuvan väkivallan estäminen ja tasa-arvoinen päätöksenteko ja julkinen hallinto.

Perhevapaiden kustannukset on jaettava tasaisemmin, perusteettomat palkkaerot poistettava ja samapalkkaisuusohjelmaa jatkettava, tulevan eläkeuudistuksen sukupuolivaikutukset on arvioitava, kasvatus- ja koulutusjärjestelmien on turvattava tasa-arvoinen pääsy kaikkiin ammatteihin. Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä tarkastelevan Istanbulin sopimuksen ratifiointi Suomessa on ollut yksi keskeisiä vaatimuksiamme. On hyvä, että ratifiointi on viety päätökseen eduskunnassa pari viikkoa sitten.

Tarkasteltaessa vallankäytön ja päätöksenteon tasa-arvoisuutta Suomessa vallitsee kaksijakoinen tilanne. Naisten osuus Euroopan parlamentin jäsenistä, kansanedustajista ja hallituksen ministereistä on ollut viime vuosina keskimääräisesti hyvä. Toisaalta naiset politiikan johtopaikoilta loistavat poissaolollaan. Naisten osuutta päätöksenteossa onkin edelleen lisättävä. Puolet hallituksen jäsenistä on oltava naisia, myös hallituksen avainpaikoilla, ja tasa-arvolakia tulee noudattaa myös eduskunnan puhemiesistää valittaessa.

Pidämme tärkeänä, että nämä järjestöjen yhteiset esitykset otetaan huomioon tulevan hallituksen toimia ja linjauksia suunniteltaessa.

Hyvät ystävät,

Toivomme myös, että te kaikki olette mukana vaikuttamassa kanssamme ennen vaaleja siihen, että naiset äänestävät naista ja saamme eduskuntaan lisää naiskansanedustajia. Kampanjoidaan yhdessä teemalla 100 naista eduskuntaan – ett hundra kvinnor till riksdagen.

Haluan järjestäjien puolesta lämpimästi kiittää juhlan puhujia ja teitä kaikkia aktiivisesta osallistumisesta! Parhaat kiitokset muille järjestäjätahoille: Helsingin yliopistolle, Helsingin yliopiston alumni ry:lle ja Suomen UN Women ry:lle hyvästä yhteistyöstä tilaisuuden järjestämisessä.

Haetaan yhdessä ratkaisuja edessä oleviin suomalaisen yhteiskunnan suuriin haasteisiin kuten valtion velkaantumiseen, ikääntymiseen ja suurtyöttömyyteen. Sodan jälkeen suomalaiset naiset tuhattaitureina loihdivat kaiken puuttuvan siellä kotona. Tänä päivänä meidän naisten pitää näyttää vahvasti suuntaa haettaessa ratkaisuja näihin yhteiskuntamme haasteisiin. Nytkin tarvitaan meidän naisten idearikkautta, arjen kokemuksen voimaa ja vahvaa naisen logiikkaa. Luotan vahvasti hyvän esimerkin voimaan, siksi olkaamme me naiset näitä muutoksen tulenkantajia!

Hyvät kuulijat!

Pidetään kiinni näistä hyvistä perinteistä ja ollaan valmiina uudistamaan maailmaa. Vaikeina aikoina tarvitaan meitä naisia. Kuten Helvi Sipilä sanoi, muutoksen tulee alkaa nimenomaan naisista.

Minulla on ilo toivottaa teille kaikille hyvää ja vaikuttavaa kansainvälistä naistenpäivää!

Nostetaan yhdessä maljat naisten oikeuksien puolesta meillä ja maailmalla!